ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޕާޓީ
މައިގަނޑު މެނިފެސްޓޯ
އަޅުގަނޑުމެންގެ މިޕާޓީއަކީ، ދިވެހިރާއްޖެ މިއަދާހަމައަށް ހާޞިލުކޮށްފައިވާ ކުރިއެރުމާއި
ތަރައްޤީ އިތުރު މަރުޙަލާތަކަށް ގެންގޮސް، އިންޞާފުވެރި ގޮތެއްގައި އެންމެހާ ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ
ފެންވަރު މަތިކުރުމުގެ ވަރުގަދަ ޢަ ޒުމުގައި ޙަރަކާތްތެރިވާ ފަރުދުންގެ ޕާޓީއެކެވެ. މިޕާޓީގެ ޢަޒުމަކީ، ޤައުމަށް
ކުރިމަތިވާ ތަފާތު ގޮންޖެހުންތައް ފަތަޙަކޮށް، އެކިއެކި ނުރައްކާ ކުރުވަނިވި ހިޔަނިތަކުގެ ބިރުވެރިކަން
ނައްތާލައި، ޒުވާނުންގެ އިސްނެގުމާއި ތަޖުރިބާކާރުންގެ ޙިކުމަތުޢަމަލީގެ އަލީގައި ޤައުމުގެ ކުރިމަގު ދިވެހި
ފަރުދުން ބޭނުންވާ ގޮތްތަކަށް ބައްޓަން ކުރުމެވެ. ނުގުޑާފަދަ އަޒުމަކާއެކު އެކުލާލެވިފައިވާ މިޕާޓީއިން
އިސްލާމީ ވަޙުދަތާއި، ދިވެހިންގެ ޤައުމިއްޔަތާއި، ދިވެހިންގެ ދިވެހިވަންތަކަމުގެ ހުރިހައި ރުކުނަކާއި، ފަރުދީ
ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ރައްކާތެރިކޮށް، ކޮންމެ ދިވެހި ރައްޔިތަކަށްވެސް ބާއްޖަވެރި ދިރިއުޅުމެއް
ހޯދައިދިނުމަށް މަސައްކަތް ކުރާނެއެވެ . ދިވެހިން ބޭނުންވާގޮތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުރިމަގު ބައްޓަންކުރުމަކީ
މިޕާޓީގެ މަޤްޞަދެވެ. މިއީ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޕާޓީއެވެ .
ދީނާއި ޤައުމިއްޔަތު
އިސްލާމީ ވަޙުދަތާއި ދިވެހި ޤައުމިއްޔަތުގެ އަސާސްތައް ވަރުގަދަ ކުރުމަކީ ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭނެ ކަމެކެވެ.
ކާބަފައިންގެ ޒަމާނުއްސުރެ އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިންގެ މިނިވަންކަމާއި އެއްބައިވަންތަކަން
ރައްކާތެރިކޮށްދިނުމުގައި އެންމެ އިސްދައުރެއް އަދާކޮށްފައިވަނީ މާތްވެގެންވާ އިސްލާމްދީނެވެ. ދިވެހިރާއްޖެއަށް
އިސްލާމްދީން ނޫން ދީންތަކެއް ފެތުރުމަށް، ބޭރުގެ ފަރާތްތަކުން އަބަދުވެސް ގަދައަޅާ މަސައްކަތް
ކުރަމުންދާނެއެވެ. ދިވެހިންގެ ދީނީ ވަޙްދަތު ރައްކާތެރި ކުރުމަކީ މިޕާޓީގެ އެންމެ އިސް އެއް އަސާސެވެ.
1

މިލޮބުވެތި ވަޠަން އަބަދަށްމެ އޮންނަން ޖެހޭނީ އިސްލާމީ ފުރިހަމަ ނޫރުގެ އަލީގައެވެ. އަޅުގަނޑުމެންގެ
ހަށީގައި ވިންދު ހުރިހާ ހިނދަކު، އިސްލާމްދީން ނޫން ދީނަކަށް މި ފަސްގަނޑަކުން ތަނެއް ނުދޭނަމެވެ .
އެހެންކަމުން ދިވެހިންގެ ދީނީ ޢަޤީދާ ވަރުގަދަ ކުރުމަކީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެންމެ އިސް ވާޖިބެވެ . ދިވެހި
ދަރީން އިސްލާމީ ރިވެތި އުޞޫލުތަކުގެ މަތީގައި ތަރުބިއްޔަތު ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އެންމެ ފުރިހަމައަށް ޙިމާޔަތް
ކުރުމަކީ މި ޕާޓީގެ އަސާސެކެވެ .
ދިވެހިންގެ ޤައުމިއްޔަތާއި، އެއްބައިވަންތަކަމާއިބަ،އެއް އެއްވަންތަކަމަކީން،ދިވެހި މިއަދު ދެކެމުންމިދާ
ކުރިއެރުމުގެ ސިއްރެވެ. ދިވެހި ޤައުމިއްޔަތުގެ އަސާސްތަކުގެ ތެރެއިން ދިވެހިބަހާއި، އާދަކާދަތަކާއި ޤައުމީ
ތަރިކަ ކުރިޔަށް އޮތް ޖީލުތަކަށް ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭނެ ކަމެކެވެ . ދިވެހި ޘަޤާފަތް،
މިފަސްގަނޑުގައި އަބަދުމެ ދަމަހައްޓައި، ދިރިއުޅުމުގެ އާ ގޮންޖެހުންތަކާއި ތަޖުރިބާތަކާ ކުރިމަތިލައި، ހުރިހާ
މައިދާންތަކެއްގައިވެސް ކާމިޔާބާއި ކުޅިފަސް ހޯދުމަކީ ދިވެހިވަންތަ ކަމުގެ ފޭރާމެވެ. ދިވެހިންނަކީ، އަބަދުވެސް
އާ އުސްމިންތަކަށް ދަތުރުކުރަން ތައްޔާރަށް ތިބޭ ހީވާގި، ކެރޭ ފަހުލަވާނުން ތަކެކެވެ. މިގޮތުގައި އަބަދުމެ
ސާބިތުވުމީ، ދިވެހިންނަށްވުމުގެ ސިއްރެވެ. އަދި ޙަޤީޤަތް މެއެވެ. މިގޮތުން، އާކަންކަމާއި މަސައްކަތްތައް
ތަޖުރިބާކޮށް، ކުރާ ކޮންމެ ކަމެއްގައިވެސް ސާބިތުވެ ކާމިޔާބުވުމީ ދިވެހިންގެ ދިވެހިވަންތަކަން ރަމްޒުކޮށްދޭ
ކަމެކެވެ. އެހެންކަމުން، ދިވެހި ޤައުމިއްޔަތުގެ ބިންގާ ހަރުދަނާ ކުރުމަކީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެކެވެ.
ކުރިމަގުގައި މިނިވަން ޤައުމެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހީންނަށް ދެމިތިބެވޭނީވެސް، އަދި ޤައުމުގެ އިޖްތިމާޢީ
ކުރިއެރުމާއި އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީ ޙާޞިލު ކުރެވޭނީވެސް ދިވެހި ޤައުމިއްޔަތު ދިރުވައި އާލާ ކޮށްގެންކަން
ކަށަވަރެވެ .
2

ސުނާމީއަށްފަހު ޤައުމު އަލުން އާރާސްތު ކުރުން
26 ޑިސެމްބަރ 2004 ގައި ދިވެހިރާއްޖެއަށް ދިމާވި ސުނާމީގެ ހިތާމަވެރި ކާރިޘާގައި، ދިވެހި ޤައުމުގެ
ލޮބުވެތި އެތައް ދަރީންތަކެއް ވަނީ ނެތި، ގެއްލި ގޮސްފައެވެ. އަދި އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ބޮޑެތި
ގެއްލުންތަކެއްވެ، ރާއްޖެ ދެކެމުންދިޔަ ތަރައްޤީގެ ދުވެލި އެތައް ތަނެއް މަޑުޖައްސާލިއެވެ. އެހެންނަމަވެސް
ފަސްއެނބުރި ބަލާލުމެއްނެތި، ދިވެހިންވަނީ އިސްލާމްދީނުގެ ތެދުމަގުގައި ފައިތިލަ ސާބިތުކޮށް، ކުރިއަށް
ދިޔުމުގެ ޢަޒުމާ،އި ،ޖޯޝާއި ފޯރިއާއެކު އެބައިމީހުންގެ ކެރުމާއި، ޙިކުމަތު ޢަމަލީގެ ސާބިތުކަން
ދައްކުވައިދީފައެވެ. ސުނާމީގެ ބިރުވެރި ރާޅުތަކުން ދިވެހިންގެ މުޅި ދިރިއުޅުން ބަރުބާދުކޮށްލި ނަމަވެސް،
އަނެއްކާވެސް ދިވެހިންވަނީ މަސްކަނޑުތަކަށް މަސައްކަތައިގެން ނުކުމެފައެވެ. ލޮނުގެ ވިހައިން މަރުވެދިޔަ
ދަނޑުތައް އަލުން ރޯކުރު މަށް ދަނޑުވެރިން ނުކުތީވެސް ނުލާހިކު ގަދަ ހިތްވަރާއެކުގައެވެ . ހަލާކުވި
ރިސޯޓުތައް އަލުން އާބާދުކުރުމާއެކު، ބީވެދިޔަ ގެދޮރާއި މުދާ ހޯދުމަށް މަސައްކަތް ފަށައިފައިވަނީ ޢަޤީދާގެ
ސާބިތު ކަމާއި ވަރުގަދަކަން މުޅި ދުނިޔެއަށް ހާމަކޮށްދެމުންނެވެ. އެހެންކަމުން، ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ޕާޓީގެ
ޢަޒުމަކީ، ޤައުމަށާއި ރައްޔިތުންނަށް ދިމާވި ގެއްލުން ފޫބެއްދުމަށްޓަކައި ކުރެވެންހުރި ހުރިހާ ކަމެއް
ފަސްނުޖެހި ކުރުމެވެ. އަދި ދިވެހި ދަރީންގެ ހިތްވަރުގަދަ ކަމަށް ސާބަސްދޭ ޙާލު، ތަރައްޤީގެ މަގުގައި ދިމާވާ
ހުރިހާ ހުރަސްތަކާއި ކުރިމަތިލައި، ގެއްލުން ލިބުނު ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށް އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ވީހާ
އަވަހަކަށް ފޯރުކޮށްދީ، ޤައުމާއި، މިދީބުގެ އެންމެހައި ރައްޔިތުންނައިގެން ތަރައްޤީގެ އާ އުދަރެސްތަކަށް ދަތުރު
ކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެން މިތިބީ ޢަޒުމު ކަނޑައަޅައިގެންނެވެ.
3

ޒަމާނީ ދީމުޤްރާޠީ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރުން
ދިވެހިރާއްޖެ ދެކެމުން މިދާ ތަރައްޤީގެ އަލީގައި، ސަރުކާރުން ތަޢާރުފު ކޮށްފައިވާ ޒަމާނީ ދީމުޤްރާޠީ ނިޒާމުގެ
އުސޫލުތަކާއި އޮނިގަނޑުތައް ހަރުދަނާކޮށް، ދިވެހި ޒުވާނުން އިސް ސަފުތަކަށް ނެރެ، އަމާންކަމާއި އޮމާންކަން
މަތީގައި، ތަރައްޤީގެ އާ އުސްމިންތަކަށް ވާޞިލުވުމަށް މަސައްކަތް ކުރުމަކީ ވަރަށްވެސް މުހިންމު ލާޒިމު
ކަމެކެވެ .
ފުރިހަމަ ދީމުޤްރާޠީ އުޞޫލުތަކުގެ އަލީގައި، މިއަދު ދިވެހި ޤައުމަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ ގޮންޖެހުންތައް ގިރާކޮށް،
އިޞްލާހީ ބަދަލުތައް ގެނެސް، މިފަސްގަނޑަކީ ސުލްޙަވެރި، އެކުވެރި އެއް ބައިވަންތަ ބަޔަކުމީހުން އުޅޭ
ޤައުމަކަށްވުމީ، ޤައުމާއި ފަރުދުންގެ ކުރިމަގު އުޖާލާވާނެ ކަމެކެވެ. މީގެ ސަބަބުން، ޤައުމީ ތަރައްޤީގެ އާ
ބާބުތަކެއް ހުޅުވި، އާ އުދަރެސްތަކެއްގެ ނޫރުން ދިވެހި ޤައުމު އަލިވެގެންދާނެއެވެ .
ޒަމާނީ ދީމުޤްރާޠީ ޢުސޫލުތަކަށް ދިވެހިންގެ ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކޮށް، ހިންގުމުގެ ދާއިރާގައި ރައްޔިތުންގެ
ބައިވެރިވުމާއި ޙިއްސާ އިތުރުކޮށް، އެނިޒާމުގެ މަންފާ އެންމެހައި ރައްޔިތުންނަށް ލިބޭނެ މަގު ފަހިކުރުމަކީ
ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭނެ ކަމެކެވެ. ދިވެހި ނައު ކުރިއަށް ފައްސިޔަ ކުރުމުގައި ދިވެހި އެންމެހައި ރައްޔިތުންގެ
ބައިވެރިވުމާއި، ޚިޔާލަކީ ވަރަށްވެސް ބޭނުންތެރި އަދި އެހާމެ އަގުބޮޑު އެއްޗެކެވެ. މިޤައުމުގައި އޮންނަން
ޖެހޭނީ، ރައްޔިތުންގެ ވެރިކަމެކެވެ. މި ޤައުމަކީ ދިވެހި ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ މިލްކެކެވެ . ،ވީމާ މިޤައުމުގައި
ބޭއްވޭ އިންތިޚާބުތަކަކީ ވީހާވެސް ހާމަކަން ބޮޑު، އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ނުފޫޒެއް ނުފޯރުވައި ބޭއްވޭ މިނިވަން،
އިންސާފުވެރި އިންތިޚާބުތަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ .
4

ދީމުޤްރާޠީ ނިޒާމަކީ ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން، ރައްޔިތުންނަށްޓަކައި ރައްޔިތުން ހިންގާ ވެރިކަމަކަށްވާތީ،
ހިންގުމުގެ ނިޒާމުގެ ހުރިހާ ފަންތިއެއްގައިވެސް، ރައްޔިތުންގެ ބައިވެރިވުން ހޯދައި، 9 ޖޫން 2004 ގައި
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަލްއުސްތާޛު މައުމޫން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް ހުށަހެޅުއްވި އިޞްލާޙީ އެޖެންޑާގެ އަލީގައި،
އިޞްލާހީ ބަދަލުތަކާއި އާގޮތްތައް ވީހާވެސް އަވަހަކަށް ހޯދއިދިނުމަކީގެ،ފަރުދުން ލާބައާއި މަންފާއަށް
ވަރަށްވެސް ބޭނުންވެފައިވާ މުހިންމު ފިޔަވަޅެކެވެ.
ހިންގުމުގެ ދާއިރާ ހަރުދަނާ ކުރުން
ފުރިހަމަ ދިމުޤްރާތީ އުޞޫލުތައް އަށަގަންނުވައި ހަރުދަނާ ކުރަން މަސައްކަތް ކުރާއިރު، ރައްޔިތުންގެ
ހިތްހަމަޖެހުމާއި މަޤްބޫލުކަން ލިބޭވަރަށް ހިންގުމުގެ ނިޒާމު ހަރުދަނާ ކުރުމަކީ، ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭނޭ
ކަމެކެވެ .
ކޮރަޕްޝަންގެ ނާމާން ބިރުވެރިކަމުން ސަރުކާރު ހިންގުމުގެ ދާއިރާއާއި މަސައްކަތުގެ ދާއިރާ ރައްކާތެރި
ކުރުމަކީ، ޤައުމުގެ ހަމަޖެހުމާއި ކާމިޔާބީއަށް ކުރާ ދަތުރަށް ކޮށޭނޭ އަލިމަގެކެވެ. މިގޮތުން، ބައިނަލްއަޤްވާމީ
މިންގަނޑުތަކަށާއި، ހަރުދަނާ އުޞޫލުތަކާ ފައިހަމަވާ ގޮތެއްގެ މަތިން ކޮރަޕްޝަން މުޅި ދިވެހިރާއްޖެއިން
ނައްތާލުމަކީ، ޤައުމަށް ލިބިގެންދާނެ އިތުރު ފާގަތިކަމެކެވެ .
ހިންގުމުގެ ދާއިރާގައި ޒުވާނުންގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުކޮށް، މިދާއިރާގެ އިސްސަފުތަކަށް ޒުވާނުންނެރެ،
އެބައިމީހުންގެ އިސްނެގުން އިތުރު ކުރުމަކީ، މިނިޒާމަށް ލިބިގެންދާނެ އިތުރު އާރޯ ކަމެކެވެ. ޒުވާން ޚިޔާލާއި
އުފެއްދުންތެރި ކަމަކީ، ޤައުމުގެ ފުދުންތެރިކަމުގެ ސިއްރެވެ .
5

ލާމަރުކަޒީ އުޞޫލު ހަރުދަނާކޮށް، ސަރުކާރު ހިންގުމުގެ ދާއިރާ ހަލުވި ކުރުމަކީ ޤައުމަށާއި ރައްޔިތުންނަށް
ވަރަށްވެސް ފައިދާ ހުރި ގޮތެކެވެ. އަދި ސަރުކާރު ހިންގުމުގައި ވީހާވެސް ބޮޑަށް ރައްޔިތުން ޝާމިލުކޮށް،
ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލާއި އަޑު، މިހާރަށްވުރެވެސް ބޮޑަށް އެހުމަކީ، މިނިޒާމަށް ލިބިގެންދާނެ އިތުރު
ފުރިހަމަކަމެކެވެ .
އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ޙިމާޔަތްކުރުން
އިންސާނީ ޙައްޤުތައް އެންމެ ފުރިހަމައަށް ޙިމާޔަތްކޮށްދީފައިވަނީ އިސްލާމްދީނުގައެވެ. ދިވެހިރާއްޖެއަކީ،
އިސްލާމްދީނުގެ މާތް ޢުސޫލުތަކުގެ މަތިން، ބައިނަލްއަޤްވާމީ މިންގަނޑުތަކަށް ފެތޭގޮތަށް، އިންސާނީ
ޙައްޤުތައް އެންމެ ރަނގަޅަށް ޙިމާޔަތް ކުރެވިފައިވާ ޤައުމަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ. އަދި ކުރިއަށް އޮތް
ތާނގައިވެސް، ރާއްޖެއަކީ ދިރިއުޅެން އެންމެ އެކަށޭނަ، އިންސާނީ ހުރިހާ ޙައްޤުތަކެއް އޭގެ އެންމެ
ފުރިހަމައަށް ލިއްބައިދެވޭނެ ފަސްގަނޑަކަށް ހެ ،ދުމަކީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިރިއުޅުމަށް އިތުރު ފުރިހަމަ ކަމެއް
ލިބިގެންދާނެ ކަމެއްކަން ކަށަވެރެވެ. މިގޮތުން، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކުގައި
ބައިވެރިވެ، އިސްލާމްދީނުގެ ޢުސޫލުތަކުގެ މަތިން، މިމުޢާހަދާތަކުގައިވާ ޒިންމާތައް އަދާކުރުމާއެކު، އިތުރަށް
ތަރައްޤީ ކުރަންޖެހޭ މިދާއިރާގެ އަސާސްތައް ޒަ،މާނާއި ޙާލަތާ އެއްގޮތަށް ތަރައްޤީ ކުރުމަކީ ކޮންމެހެން
ކުރަންޖެހޭނޭ ކަމެކެވެ .
ދައުލަތް ހިންގުމުގެ ހުރިހާ ދާއިރާތަކެއްގައިވެސް އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރި ކުރުމަށް
އިސްކަންދޭންޖެހޭނެއެވެ. މިގޮތުން ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނަކީ، ހަޤީޤަތުގައިވެސް ފަރުދުންގެ ޙައްޤުތައް
ރައްކާތެރިކޮށްދިނުމުގައި ޒިންމާދާރު ގޮތެއްގައި ޙަރަކާތްތެރިވާ މު އައްސަ ސާއަކަށް ހެދުމާއެކު، އެކޮމިޝަންގެ
6

އުޞޫލުތައް ވީހާވެސް ރައްޔިތުންނަށް ފައިދާ ހުރި، އަދި އޭގެ ބޭނުން އެންމެ ފުރިހަމައަށް ހިފޭނޭފަދަ ގޮތަކަށް
ބައްޓަން ކުރުމަށް ބާރު އެޅުމަކީ، ރައްޔިތުންނަށް އޭގެ ފުރިހަމަ ޚިދުމަތް ލިބިގެންދާނޭ ކަމެކެވެ.
އަންހެނުން
ދިވެހި އަންހެނުންނަކީ އެވޭލާ ޒަމާނުއްސުރެ މުރާލި ހީވާގި، މަސައްކަތްތެރި އަދި އުފެއްދުންތެރި ބައެކެވެ.
އެބައިމީހުންނަކީ ޖޯޝާއި ފޯރީގައި ޤައުމީ ކަންތައްތަކަށް ފަސްނުޖެހި ނުކުމެ، ހިތްވަރާއެކު ކެރިގެން މަސައްކަތްކުރާ
ބައެކެވެ. އެހެންކަމުން، ދިވެހި އަންހެނުންނަކީ، އެބައިމީހުންގެ ޙައްޤުތައް ފުރިހަމައަށް ލިބިގެންވާ، އިޖްތިމާޢީ،
އިޤްތިޞާދީ އަދި ސިޔާސީ މައިދާނުގައި އެމީހުންނަށް ފުރިހަމައަށް ޙަރަކާތްތެރިވެވޭ، ހުރިހާ ދާއިރާއަކުންވެސް ކުރިއަށް
ދިޔުމުގެ މަގު ފަހިވެފައިވާ، ކަމާބެހޭ ވަސީލަތްތަކާއި އެހީތެރިކަން ފުރިހަމައަށް ލިބެމުންދާ، ބަޔަކަށްވުމަކީ އޭގެ
ފައިދާއާއި މަންފާ މުޅި ޤައުމަށް ލިބޭނެކަމެކެވެ. މިގޮތުން، އާއިލީ ދިރިއުޅުމަށާއި، ވަޒީފާ އަދާކުރުމަށާއި، ވިޔަފާރި
ހިންގުމަށާއި، މާލީގޮތުން ތަނަވަސްކަން އިތުރުކުރުމަށް ބޭނުންވާ އިޖްތިމާޢީ ޚިދުމަތްތަކާއި ވަސީލަތްތަކާއި
މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނުގެ މާހައުލާއި ލިބޭ ފުރުޞަތުތަކާއި ޢިނާޔަތްތަކާއި ޚިދުމަތްތައް އެމީހުންނަށް ތަނަވަސް ކުރުމަށް
ޚާއްޞަ އަހަންމިއްޔަތު ކަމެއް ދޭންޖެހެއެވެ. ހަމައެއާއިއެކު ޢާއިލީ ދިރިއުޅުމަށް މަގުފަހިވާގޮތަށް އެމީހުންގެ
މަސައްކަތުގެ ވަގުތު ކަނޑައެޅުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބުމާއި، ކުރާ މަސައްކަތުގެ ހަމަ އަގުލިބުމާއި، މަސައްކަތުގެ
ހުނަރުތަކާއި ތަމްރީނު ލިބުމަކީ ނުހަނު ބޭނުންތެރި އަދި ވަރަށްވެސް ބޮޑު އިސްކަމެއްދީގެން ފަހިކޮށްދޭންޖެހޭ
ކަންކަމެވެ. އަންހެނުންނަށް ޚާއްޞަ ފެންވަރު ރަގަޅު ޞިއްޙީ ފަރުވާގެ ޚިދުމަތްތައް، މާލެއާއި އަތޮޅުތަކުގައި ތަރައްޤީ
ކުރުމާއި އަންހެނުންނާމެދު ކުރެވޭ ނޭދެވޭ ޢަމަލުތައް ހުއްޓުވުމަކީ ކޮންމެހެން ލާޒިމްކަމެކެވެ.
އިސްލާމްދީނުގައި އަންހެނުންނަށް ދެއްވާފައިވަނީ ވަރަށް މަތިވެރި މަޤާމަކާއި ޙައްޤުތަކެކެވެ. އެހެންކަމުން، އެޙައްޤުތައް
ރައްކާތެރިކޮށް އަންހެނުންގެ ޤަދަރު ހިފަހައްޓަން ޖެހޭނެއެވެ. މިބީދައިން، ޤައުމު، ތަރައްޤީގެ ރޮނގުން ކުރިޔަށް
7

ގެންދެވޭނީ އަންހެނުންގެ ފުރިހަމަ ބައިވެރިވުމާއެކު، އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން އެކުއެކީގައި މަސައްކަތް ކޮށްގެންނެވެ.
މިގޮތުން އަންހެނުންގެ ހިތްވަރުގެ އަގު އަބަދުވެސް ވަޒަން ކުރަން ޖެހޭނެއެވެ .
ނޫސްވެރިކަން ތަރައްޤީ ކުރުން
ނޫސްވެރިކަމާއި މަޢުލޫމާތު ހޯދުމުގެ މިނިވަންކަމަކީ، ދައުލަތް ހިންގުމުގެ ހަތަރުވަނަ ބާރު ކަމުގައި ބުނެވެއެވެ.
ފުރިހަމަ ދީމުޤްރާޠީ ނިޒާމެއްގައި ފަރުދުންގެ ޙައްޤުތައް ޙިމާޔަތް ކުރުމުގެ ވަރުގަދަ ވަސީލަތެކެވެ. ޤައުމުގެ
ތަރައްޤީގައި ފަރުދުންގެ ބައިވެރިވުމާއި ޙިއްޞާ އިތުރުކޮށް، މުޖުތަމަޢުގެ ގުޅުންތައް ވަރުގަދަކޮށްދޭ
އެހީތެރިއެކެވެ. މިނިވަން ޒިންމާދާރު ނޫސްވެރިކަމަކީ، ދުޅަހެޔޮ ދީމުޤްރާޠީ ނިޒާމެއް ބިނާ ކުރުމުގައި
އަހަންމިއްޔަތު ދޭންޖެހޭ ކަމެކެވެ. ހަމައެހެންމެ، ޒަމާނީ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކޮށްގެން މިދާއިރާ އިތުރަށް
ތަރައްޤީ ކުރުމާއި، ނޫސްވެރިންނަށް ބޭނުންވާ ޤާނޫނީ ޙިމާޔަތް ވަރުގަދަ ކުރުމާއި، ފަރުދުންގެ އަމިއްލަ
ކަންކަމާއި އަބުރު ޙިމާޔަތް ކުރުމުގައިވެސް މިދާއިރާއިން ސަމާލުކަން ދޭންޖެހޭނެއެވެ. ޙަޤީޤަތުގެ މައްޗަށް
ބިނާވާ ރޭޑިއޯއާއި، ޓީވީ، އިންޓަރނެޓާއި އަދި ނޫސްވެރިކަމަކީ، ދިވެހި ޤައުމު ދުނިޔެއާއި ގުޅުވައިދީ، ދިވެހި
ވިންދު ދުނިޔެއަށް ހާމަކޮށްދޭނެ ވަސީލަތްތަކެކެވެ . އަދި، މިކަންތައްތަކަކީ، ދުނިޔޭގެ އެކިކަންކޮޅުތަކުގައި
ދިރިއުޅެމުންދާ ދިވެހިންގެ ގުޅުން ދަމަހައްޓައި، އެއްބައިވަންތަކަމާއި ޤައުމިއްޔަތު ރަމްޒުކޮށްދޭ މެދުވެރިއެކެވެ.
ކުށްކުރުން މަދުކުރުމާއި އަމާން އޮމާން ސުލްޙަ މަސަލަސް މާޙައުލެއް ޤާއިމުކުރުން
ޒަމާނުއްސުރެ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އޮންނަނީ ކުށްމަދު އަމާން މާޙައުލެކެވެ. ދިވެހި މުޖްތަމަޢަކީ އެފަދަ އަމާން
މާޙައުލެއް ކަމުގައި އަލުން ހެދުމަކީ ކޮންމެ ރައްޔިތަކަށްވެސް މިޤައުމުގައި ހަމަޖެހޭ ޞުލްޙަވެރި ދިރިއުޅުމެއް
އުޅުމަށް މަގު ތަނަވަސް ކޮށްދޭނޭ ކަމެކެވެ. މިބީދައިން، ކުށުގެ ކަޅުއަނދިރި ވިލާތަކުގެ ބިރުވެރިކަމުން
8

ސަލާމަތްވެފައިވާ، ސުލްޙައާއި ރައްކާތެރިކަމުގެ ނޫ ފަޒާއެއް މިޤައުމުގައި އަބަދުގެ އަބަދަށް ބޭއްވުމަށް
މަސައްކަތްކުރުމީ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ކޮންމެ މީހެއްގެވެސް ފަރުދީ ވާޖިބެކެވެ. މިގޮތުން، އަމަން އަމާންކަން
ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ ޤާނޫނީ އޮނިގަނޑު ފުރިހަމަކޮށް، ޤާނޫނާއި ގަވާއިދު އޭގެ އެންމެ ފުރިހަމައަށް
ތަންފީޛު ކުރުމަކީ ކޮންމެހެން މުހިންމު ކަމެކެވެ .
ކުށްކުރާ މީހުން އިޞްލާހު،ކޮށެް މަންފާކުރަނިވި ބައެއްގެ ގޮތުގައި މުޖްތަމަޢަށް އަނބުރާ ގެނެސް،
މުޖުތަމަޢުގައި ބައިވެރިކުރުމަށާއި، ޒުވާނުންނާއި ކުޑަކުދިން ކުށްކުރުމާއި ދުރުހެލިކުރުވުމަކީ ޤައުމުގެ ކުރިއަށް
އޮތް ޖީލުތަކުގެ ކުރިމަގު އަލިވެގެންދާނެ ކަމެކެވެ. މިގޮތުން، ކޮންމެ ދިވެހި ފަރުދަކީވެސެް މުޖްތަމަޢަށް
ހެޔޮގޮތުގައި ޙިއްޞާކުރާ، އަދި، ޤައުމަށް ބޭނުންތެރި މީހަކަށްވުމުގެ މަގު ތަނަވަސް ވެގެންދާނެ އެވެ .
ޝަރުޢީ ނިޒާމު ހަރުދަނާ ކުރުން
އިޖްތިމާޢީ ހަމަޖެހުމާއި އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީ ބިނާވެފައިވަނީ، ޝަރުޢީ ނިޒާމުގެ އިންޞާފުވެރިކަމާއި ހަރުދަނާ
ކަމުގެ މައްޗަށެވެ. މިކަމަށްޓަކައި ބޭނުންވަނީ، ކަމަށް އެކަށޭނަ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނު ލިބިފައިވާ މިނިވަން
ބަޔަކު މަސައްކަތް ކުރާ ނިޒާމެކެވެ. އަދި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ފެންވަރުގައި ޤަބޫލުކުރާ ޒަމާނީ އުޞޫލުތައް
ހިމަނައިގެން، ޝަރުޢީ ނިޒާމު ހަރުދަނާ ކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރުމަކީ މިއަދު ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހިފައިވާ
ކަމެކެވެ . މިގޮތުގެ މަތިން ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ އޮނިގަނޑު އިޞްލާޙުވެ ބަދަލުވެގެން ދިޔުމަކީ އޭގެ ފައިދާއާއި
މަންފާ އެންމެހައި ރައްޔިތުންނަށް ލިބިގެންދާނޭ ކަމެކެވެ.
9

ޢިޖްތިމާޢީ ތަރައްޤީ
އިސްލާމީ ތަރުބިއްޔަތާއި، ބަދަހި ޢާއިލީ ގުޅުންތަކެއްގެ ތެރެއިން ދުޅަހެޔޮ ހޭލުންތެރި މުޖްތަމަޢެއް ބިނާ
ކުރުމަކީ ރައްޔިތުންގެ ޕާޓީގެ ޢަޒުމެވެ . މިގޮތުން ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރި ކުރެވި، ޚާއްޞަ އެހީއަށް
”
ބޭނުންވާ ރައްޔިތުން މުޖްތަމަޢުން ބާކީވިޔނުދީ، ޤައުމުގެ “ހަރު ނުވަތަ ދުވަސްވީ މީހުންގެ ތަޖުރިބާއާއި
ޙިކުމަތު ޢަމަލީގެ ފަލްސަފާއިން ޤައުމުގައި އިޖުތިމާޢީ އެއްބަނޑު އެއްބަފާކަމުގެ ރޫޙު ،އާލާ ކުރުމަކީ
ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭ ކަމެކެވެ .
އެއްވެސް ރައްޔިތަކީ މުޖްތަމަޢުން ބާކީވެފައިވާ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުމާއިމެ،ކޮން މީހަކަށްވެސް އެމީހެއްގެ
އަސާސީ ބޭނުންތައް ފުއްދޭނޭ ގޮތްތައް ތަނަވަސްވެފައިވާ މީހެއް ،ކަމަށްވުމާއި މިކަމަށް ބޭނުންވާ އިޖްތިމާޢީ
ރައްކާތެރިކަމުގެ ނިޒާމު ފުޅާކޮށް ހަރުދަނާކުރުމަކީ ވަރަށްވެސް ބޮޑު އިސްކަމެއް ދޭންޖެހޭނެ ކަމެކެވެ . އަދި
ދައުލަތުން އެހީއަށް ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކަށް އެހީވާ މިންވަރު އިތުރުކޮށް، ރައްޔިތުންނަށް ޚިދްމަތްތެރި އަދި
އެހާމެ އެހީތެރި ދައުލަތަކަށް ދިވެހި ދައުލަތް ހެދުމަކީ، ރައްޔިތުންގެ ކެކުޅުންތަކަށް ލުއިކަމެއް ގެނެސްދޭނެ
ކަމެކެވެ .
ކުޅިވަރު ކުޅުމާއި މުނިފޫހިފިލުވުމުގެ ޙަރަކާތްތައް މުޖްތަމަޢުގައި ތަރައްޤީކޮށް، އެކަމުގައި ހުރިހާ
ޢުމުރުފުރައެއްގެ ރައްޔިތުންނަށް ބައިވެރިވެވޭނެ މަގުފަހިކުރުމަށް މިޕާޓީއިން އިސްކަންދޭނެއެވެ.
ތަޢްލީމާއި ތަމްރީނު
ކޮންމެ ދިވެއްސަކީވެސް ހޭލުންތެރި، ހުނަރުވެރި އަދި އުފެއްދުންތެރި މީހަކަށް ހެދުމަށްޓަކައި ތަޢްލީމު ފުޅާކޮށް
ފެންވަރު ރަނގަޅު ކުރަން ޖެހެއެވެ. މިގޮތުން ތަޢްލީމާއި ތަމްރީނުގެ ފުރުޞަތުތައް އިތުރު ކުރުމަކީ، ޢިލްމީ
10

ހުނަރުވެރި މުޖްތަމަޢެއް ބިނާ ކުރުމުގައި ވަރަށްވެސް ބޭނުންތެރި ކަމެކެވެ . މިއުޞޫލުގެ މަތިން ތަމްރީނުގެ އާ
ދޮރުތައް ހުޅުވި، ވަސީލަތްތައް އިތުރު ކުރެވިގެން ދިޔުމަކީ، ހަމަ ކޮންމެ މީހަކީވެސް ޤައުމަށް ފައިދާ ހުރި،
އެހާމެ ބޭނުންތެރި ފަރުދަކަށްވުމަށް މަގުފަހިވެގެންދާނެ ކަމެކެވެ. ވަޒީފާގެ މައިދާނަށް ބޭނުންވާ، ޤާބިލު މީހުން
އުފެއްދުމާއި، ޢިލްމު އުގަންނައިދޭނެ ފެންވަރު ރަނގަޅު މުދައްރިސުން ތަމްރީނު ކުރުމަކީ ކޮންމެހެން ކުރަން
ޖެހޭނެ މުހިންމު ކަމެކެވެ.
ޞިއްޙީ ދާއިރާ
ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށް ލުއިފަސޭހަކަމާއެކު، ފެންވަރު ރަނގަޅު ޞިއްޙީ ޚިދުމަތް ލިބޭނެ މަގުތަނަވަސް ކުރުމަށް
ބޭނުންވާ ވަޞީލަތްތައް ހޯދައި، ކަމަށް ޤާބިލު މީހުން ތަމްރީނުކޮށް، ޞިއްޙީ ޚިދުމަތްތައް ފުޅާކޮށް މިދާއިރާގެ
ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅު ކުރުމަކީ ވަރަށްވެސް ބޭނުންވެފައިވާ ކަމެކެވެ. ބަލިޖެހުމުގެ ކުރިން ބަލިން
ރައްކާތެރި ކުރުމަށް އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމާއި ބަލިމީހުންނަށް ލިބެންޖެހޭ އެންމެ ފުރިހަމަ އަޅާލުމާއި،
ބޭސްފަރުވާގެ ފެންވަރު ރަނގަޅު ކުރުމަކީ، ދުޅަހެޔޮ ޞިއްހަތެއްގެ ވެރި ބަޔަކު އުޅެމުންދާ ޤައުމަކަށް މިޤައުމު
ހެދުމަށް ކުރަންޖެހޭނެ ކަމެކެވެ. ރާއްޖޭގެ ކޮންމެ ތަނެއްގައި ހުރި މީހަކަށްވިޔަސް، ބޭނުންވާ ޞިއްޙީ ޚިދުމަތް
ފަސޭހަކަމާއި، އަވަސްކަމާއެކު ފޯރު ކޮށްދެވޭ ފެންވަރަށް ސިއްޙީ ނިޒާމު ހަރުދަނާވެ ވަރުގަދަވާން ޖެހޭނެއެވެ .
އަދި ޢާންމުކޮށް ހުރިހާ ބަލިތަކަށްވެސް ފަރުވާ ދެވޭނެ އިންތިޒާމް ރާއްޖޭގައި ހަމަޖެހިފައި އޮތުމަކީ ރައްޔިތުން
ނިހާޔަތަށް ބޭނުންވެފައިވާ ކަމެކެވެ .
ޞިއްޙި ދާއިރާ ތަރައްޤީ ކުރުމުގެ އިތުރުން ދުޅަހެޔޮ ޞިއްޙަތެއްގައި ދިވެހި ރައްޔިތުން ތިބުމަށް ހޭލުންތެރި
ކުރުމަށް މިޕާޓީން އިސްކަން ދޭނެއެވެ .
11

މަސްތުވާ ތަކެތިން ސަލާމަތްވުން
އިސްލާމީ ރުކުންތަކަށް ފެތޭ، ޖިސްމާނީ ގޮތުންނާއި ނަފްސާނީ ގޮތުން ކުޅެދޭ، މަސްތުވާ ތަކެތިން މުޅިން
ރައްކާތެރިވެފައިވާ ޖީލެއް ބިނާ ކުރުމަކީ، ވަރަށްވެސް ބޮޑު އިސްކަމެއް ދޭން ޖެހިފައިވާ ކަމެކެވެ.
މަސްތުވާ ތަކެތީގެ ވިޔަފާރި ހުއްޓުވަން ކުރާ މަސައްކަތް، މިހާރަށްވުރެ ވަރުގަދަކޮށް މިކަމުން ސަލާމަތްވުމަށް
އާ ޚިޔާލާއި އާގޮތްތައް ބޭނުން ކުރަން ވެއްޖެއެވެ. ހަމައެއާއެކު، މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރާ މީހުން، އެކަމުން
ދުރުހެލިކޮށް މުޖްތަމަޢަށް އަނބުރާ ގެނައުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތްތައް ފުޅާކޮށް ހަރުދަނާ ކުރަން ޖެހެއެވެ . އަދި
އަލުން އަނބުރާ މުޖުތަމަޢާ ގުޅި، އާ ޙަޔާތެއް ހޯދުމުގެ ފުރުޞަތު އެމީހުންނަށް ލިއްބައިދިނުމަކީ ވަރަށްވެސް
މުހިންމުކަމެކެވެ .
މަސްތުވާ ތަކެތީގެ ވަބާއިން މުޖުތަމަޢު ސަލާމަތް ކުރުމަށްޓަކައި މަސްތުވާ ތަކެތި ރާއްޖެއަށް އެތެރެވުން
ހުއްޓުވުމަށް ހަރުދަނާ އިތުރު ފިޔަވަޅުތަކެއް އެޅުމަކީ، ކޮންމެހެން ކުރަން ޖެހިފައިވާ ކަމެކެވެ.
ޢާއިލީ ގުޅުންތައް ވަރުގަދަކޮށް، ދިވެހި ދަރީންނަކީ ހެޔޮ ތަރުބިއްޔަތުން ފޭރާން ލެވި ފައިވާ ބައެއް ކަމުގައި
ހެދުމަކީ، މިފަދަ ނުރައްކާތަކުން ސަލާމަތްވުމަށް އޮތް އެންމެ މޮޅުގޮތެވެ.
ޒުވާނުން
ޒުވާނުންނަކީ ޤައުމުގެ ވިންދެވެ. ކުރިމަގުގެ އުންމީދެވެ. އެހެންކަމުން، ޒުވާނުން ޤައުމުގެ އިސްސަފުތަކަށް
ނެރެ، ޤައުމީ ކަންކަމުގައި އެބައިމީހުންގެ ދައުރު ފުޅާކޮށް، އިސްނެގުން އިތުރު ކުރުމަކީ ޤައުމަށް
ލިބިގެންދާނެ ޒުވާން ކަމެކެވެ. ތަރައްޤީއެކެވެ. ވީމާ، ޒުވާނުންނަށް ފައިދާހުރި ހުރިހާ މައިދާންތަކެއްގައިވެސް
ދޮރުތައް ހުޅުވާލަން ޖެހޭނެއެވެ. މިގޮތުން، ޤައުމުގެ ހަމަޖެހުމާއި ތަރައްޤީ ބިނާވެފައިވަނީ ޒުވާނުންނަށް ލިބިދޭ
12

ތަޢުލީމާއި ހުނަރާއި ފުރުޞަތުތަކާއި ޒުވާނުންގެ އިސްނެގުމާއި ބައިވެރިވުމުގެ މައްޗަށް ކަމަށް ވުމާއެކު،
މިކަމަށް ޚާއްޞަ އަހަންމިއްޔަތު ކަމެއް ދޭން ޖެހޭނެއެވެ .
ޤައުމުގެ ކަންކަން ނިންމުމުގައި ޒުވާނުންގެ ފުރިހަމަ ބައިވެރިވުން ލިބި، ޒުވާނުންގެ ފަރުދީ ތަރައްޤީއާއި
ބައިވެރިވުން އިތުރު ކުރުމަށްޓަކައި، ޒުވާނުންނަށް އިތުރު ސަމާލުކަމެއްދީ، އެބައިމީހުންނަށް ބޭނުނާްވެފަދަ
ވަސީލަތްތަކާއި މަރުކަޒުތައް އިތުރަށް ޤާއިމްކޮށް، ދިވެހި ޒުވާނުންނަކީ ޤައުމުދެކެ ލޯބިވާ ބަ،އެ އް ކަމުގައި
ހެދުމަކީ ވަރަށްވެސް މުހިންމު އަދި އެހާމެ ފައިދާހުރި ކަމެކެވެ .
ދަތުރުފަތުރާ މުވާޞަލާތީ ޚިދުމަތް ތަރައްޤީ ކުރުން
މުވާޞަލާތީ ދާއިރާ ވާންޖެހޭނީ ޤައުމުގެ ތަރައްޤީގެ އަސާސްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ބައަކަށެވެ. މިގޮތުން
މިދާއިރާއިން ޤައުމުގެ ކުރިއެރުމަށް ފުޅާދާއިރާއެއްގައި ޙިއްޞާވެ، ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭންވާނެއެވެ. މިދާއިރާގެ
އެންމެ މުހިންމު އަމާޒަކަށްވާނީ އެއްގަމާއި ކަނޑު އަދި ވައިގެ ޒަރީއާއިން، ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ކަންކޮޅަކަށް
ލުއިފަސޭހަ ކަމާއެކު، ދަތުރުފަތުރު ކުރެވޭނެ ނިޒާމެއް ޤާއިމު ކުރުމެވެ . އަދި ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދީ ދުވެއްޔާ
އެންމެ އެކަށޭނަ ފެންވަރެއްގައި މިދާއިރާ ތަރައްޤީކޮށް، ވިޔަފާރީގެ ގޮތުން ނަފާ ލިބޭނެގޮތަކަށް މިދާއިރާގެ
ސިޔާސަތު އެކަށައެޅުމެވެ .
އިޤްތިޞާދު
ވޭތިވެދިޔަ 27 އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިޤްތިޞާދީގޮތުން ދިވެހިރާއްޖެ ހާޞިލުކޮށްފައިވަނީ ލާމަސީލު
ކާމިޔާބީތަކެކެވެ. މިނިވަން ވިޔަފާރީގެ އުޞޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން، އަދި އެންމެހާ ރައްޔިތުންނަށް
އިންސާފުވެރި ގޮތެއްގައި މަންފާ ލިބޭގޮތަކަށް، ލިބެންހުރި ހުރިހާ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކޮށްގެން، އިޤްތިޞާދީ
13

ދުވެލި އިތުރަށް ހަލުވިކުރުމަކީ ޤައުމީ ތަރައްޤީއަށް ކޮންމެހެން ބޭނުން ކަމެކެވެ . ދިވެހި ޤައުމީ
މުއްސަނދިކަމުގެ މަންފާއަކީ އެންމެހައި ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤެކެވެ. އަދި އެމުއްސަނދިކަން އިތުރުކޮށް ފުޅާ
ކުރުމަކީވެސް ހަމަ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ވާޖިބެކެވެ.
މިގޮތުން، ފަތުރުވެރިކަމުގެ ދާއިރާ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތައް ލިބޭނެ މަގު
ތަނަވަސްކޮށްދިނުމާއި، ޞިނާޢަތުގެ މަންފާ އެންމެހައި ރައްޔިތުންނަށް ފުރިހަމައަށް ލިއްބައިދިނުމުގެ މަގު
ތަނަވަސް ކުރުމަކީ، މިރޮނގުން އިތުރު ތަރައްޤީއަށް ކޮށިގެންދާނެ މަގެކެވެ .
ހަމައެއާއެކު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަސްކަނޑުތައް ޙިމާޔަތްކުރުމާއި، މަސްވެރިކަމަކީ އިތުބާރުހުރި އާމްދަނީއެއް
ލިބޭނެ އިޤްތިޞާދީ ޙަރަކާތަކަށް ހެދުމަކީ، ކަނޑުރޯދިން ލިބޭ ފައިދާއާއި މަންފާ އިތުރުވެގެންދާނޭ ކަމެކެވެ .
އަދި މަސްވެރިކަމުގެ ދާއިރާ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތައް އިތުރަށް ހޯދުމަކީ، މިދާއިރާއަށް އިތުރު
ފުރިހަމަ ކަމާއި، ހަލުވި ދުވެއްޔެއް ލިބިގެންދާނެ ކަމެކެވެ .
އިޤްތިޞާދީ ޙަރަކާތްތައް ފުޅާކުރުމާއެކު، ދިވެހިންގެ އުފެއްދުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމަކީ، ރައްޔިތުންގެ
ފުދުންތެރިކަން އިތުރުވެގެންދާނެ ކަމެކެވެ. އެހެންކަމުން، އިޤްތިޞާދީ ހަރަކާތްތަކަށް ބޭނުންވާ މާލީ
ވަސީލަތްތަކާއި އެހެނިހެން އެހީތައް ލިބޭނެ ނިޒާމުތަކެއް ޤާއިމުކުރުމަކީ، ދިވެހި އިޤްތިޞާދު އިތުރަށް ވަރުގަދަ
ވެގެންދާނެ ކަމެކެވެ .
ޒުވާން ދިވެހި އާބާދީއަށް ބޭނުންވާ ވަޒީފާގެ ފުރުޞަތުތައް އިތުރުކުރެވޭނެ ގޮތަކަށް އިޤްތިޞާދު ތަރައްޤީ
ކުރުމަކީ، ވަޒީފާގެ ބާޒާރަށް ދިމާވެފައިވާ ކަންތައްތައް ޙައްލުކުރުމަށް ކުރެވިގެންދާނެ ވަރަށްވެސް ބޭނުންތެރި
ކަމެކެވެ. ހަމައެއާއެކު، ޒަމާނަށް ފެތޭގޮތަށް މުވައްޒަފުންގެ ޤާނޫނެއް، އެކުލަވާލުމާއެކު ވަޒީފާ އަދާކުރާ
14

ދިވެހިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރި ކޮށްދިނުމާއި، އެންމެނަށް ހަމަހަމަ ފުރުޞަތުތަކެއް ހޯދައިދިނުމަށް މަސައްކަތް
ކުރުމަކީ، މަސައްކަތުގެ މައިދާނުގައި ދިމާވާ ދަތިތައް ޙައްލު ކުރުމަށްޓަކައި ކުރެވިގެންދާނެ ވަރަށްވެސް
ބޭނުންތެރި ކަމެކެވެ .
ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ދޭ އަހަންމިއްޔަތު އިތުރުކުރުމާއެކު، މިދާއިރާގެ ފުރުޞަތުތައް
ފުޅާކުރުމަކީ، ރައްޔިތުންނަށް އެކަމުން ވަރަށްވެސް ބޮޑު މަންފާއަކާއި އަރުތައެއް ލިބިގެންދާނެ ކަމެކެވެ.
އަތޮޅުތަކުގެ ތަރައްޤީ
ވެރިރަށް މާލެއެކޭ އެއްފަދައިން، ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ އަތޮޅުތަކެއްގައިވެސް ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅު ކުރުމަކީ
ލާޒިމު ކަމެކެވެ . ދިވެހި ކޮންމެ ރައްޔިތަކަށްވެސް އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކާއި އެހެނިހެން ޚިދުމަތްތައް، އެއްވެސް
ތަފާތު ކުރުމެއް ނެތި ލިބުމަކީ ކޮންމެހެން ބޭނުން ކަމެކެވެ. ދިވެހި ކޮންމެ ފަރުދަކަށްވެސް މިޤައުމުގެ
ތަރައްޤީއާއި ތަހުޒީބުގެ މޭވާ ލިބުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިދޭން ޖެހޭނެއެވެ.
މިގޮތުން، މާލެއާއި އަތޮޅުތަކާ ދެމެދުގައިވާ ފަރަޤުތައް ކުޑަކުރުމާއެކު އަތޮޅުތައް ކުރިއެރުވުމަށްޓަކައި
ފަތުރުވެރިކަމާއި، މަސްވެރިކަމާއި އެހެނިހެން އިޤްތިޞާދީ ފުރުޞަތު ފުޅާކުރުމަކީ، ވަރަށްވެސް ބޭނުންތެރި
ކަމެކެވެ. އެގޮތުގެމަތީން، ދިވެހި ޤައުމީ މުއްސަނދިކަމުގެ މަންފާ އަތޮޅުތަކަށް ފުރިހަމައަށް ލިބިދިނުމަކީ،
އަތޮޅުތައް ތަރައްޤީވުމަށް ކޮންމެހެން ބޭނުން ކަމެކެވެ .
އަތޮޅުތަކުގެ ތަރައްޤީއަށް ހުރި އިޤްތިޞާދީ ފުރުޞަތުތައް ފުޅާކުރުމަކީ، އަތޮޅުތަކުގެ ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ
ފެންވަރު މައްޗަށް ދިޔުމަށް މަގު ފަހިވެގެންދާނެ ކަމެކެވެ. އަދި ރަށްރަށުގެ ތަރައްޤީއަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތްތައް
15

ރޭވުމާއި، ،ހިންގުމާއި ހިނގާނުހިނގާ ބެލުމުގައި ރައްޔިތުންގެ ޙިއްޞާ އިތުރުކުރުމަކީ، އެމަސައްކަތްތަކަށް
އިތުރު ފުރިހަމަ ކަމެއް ލިބިގެންދާނެ ކަމެކެވެ .
މާލެއާއި އަތޮޅުތަކުގައި، ނުވަތަ މުޅި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަބަދަށްމެ ދާޚިލީ ހަމަޖެހުން އޮތުމަކީ، ޤައުމުގެ
ތަރައްޤީއާއި ކުރިއެރުމުގެ ސިއްރެވެ .
ތިމާވެށި
ދިވެހި މިފަސްގަނޑުގެ ރައްކާތެރިކަމާއި، ދިވެހި އިޤްތިޞާދުގެ ދިރުމާއި ދިވެހި މުޖުތަމަޢުގެ ދުޅަހެޔޮކަން
ބިނާވެފައި އޮންނަނީ ޤުދުރަތީ، ރައްކާތެރި ތިމާވެށްޓެއްގެ މައްޗަށެވެ . ދިވެހި މި ތިމާވެށްޓަކީ، ޤުދުރަތީގޮތުން
މުއްސަނދި، އެހެންނަމަވެސް ވަރަށް ނާޒުކު ތިމާވެށްޓެކެވެ . ބޭރުޤައުމުތަކުގެ ޞިނާޢީ ޙަރަކާތްތަކުންނާއި،
ރާއްޖޭގެ ޞަރަޙައްދުގެ ތެރެއިން ނުވަތަ ރާއްޖެއާއި ގާތުން ދަތުރުކުރާ އުޅަނދުފަހަރުގައި ގެންދާ
ގެއްލުންދެނިވި މަޢުދަންތަކުގެ ސަބަބުންނާއި، ދިވެހިންގެ އަމިއްލަ ޙަރަކާތްތަކުންވެސް މިނާޒުކު ތިމާވެށްޓަށް
ނުރައްކާތެރި އަސަރުތަކެއް ކޮށްފާނެއެވެ. ޚާއްޞަކޮށް، ޖައްވު ހޫނުވުމާއި، ކަނޑުގެ ލޮނުގަނޑު އުފުލުމާއި،
މަސްކަނޑުތަކުގެ ދިރުމަށް އަންނަ އުނިކަމެއްގެ ސަބަބުންހި،ދިވެ ން ބޭނުންކުރާ ފެނާއި ވައިގެ ތާޒާކަން
ކެނޑި، ޖިސްމާނީގޮތުން ގެއްލުން ދެނިވި ބައިތައް އިތުރުވުމުގެ ސަބަބުން ދިވެހިންނަށް ކުރިމަތިވެދާނެ
ނުރައްކާތަކަށް ސަމާލުވާން ޖެހޭނެއެވެ.
ހަމައެހެންމެ، އިޢާދަ ނުކުރެވޭ ޤުދްރަތީ ވަސީލަތްތައް ބޭނުން ކުރުމުގައި، އަންނަނިވި ޖީލުތަކަށްވެސް އޭގެ
މަންފާ އިންޞާފުވެރި ގޮތެއްގައި ލިބޭނޭގޮތަށް ދެމެހެއްޓެނެވި އުޞޫލުތަކެއްގެ މަތިން ބޭނުން ކުރުމަކީ
ކޮންމެހެން ބޭނުންތެރިކަމެކެވެ.
16

ނިންމުން
މަތީގައި ހާމަކޮށްފައި އެވަނީ، ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޕާޓީން ސަރުކާރު ހިންގުމުގެ އެކިދާއިރާތަކުގައި ގެންގުޅޭނެ
އުޞޫލުތަކާއި އަމާޒުތަކެވެ. ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ޕާޓީއަކީ، ޤައުމު ހިންގުމުގައި ގިނަދުވަސްތަކެއްގެ ތަޖުރިބާ
ލިބިވަޑައިގެން ތިއްބެވި، ޙިކުމަތްތެރި ބޭފުޅުންތަކެއްގެ ލަފަޔާއި އިރުޝާދާއެކު، މިވަގުތު ރާއްޖޭގައި ތިބި
އެންމެ ޢިލްމީ ފެންވަރު ރަނގަޅު، ޒުވާން ޤާބިލު އަދި ހީވާގި ޒުވާނުންތަކެއް، އެޕާޓީއެއްގެ ސިޔާސަތު
އެކުލަވާލުމާއި އަދި މަސައްކަތް ކުރުމުގައި ތިއްބެވި ޕާޓީއެކެވެ. ވުމާއެކު މި ޕާޓީގެ މިދެންނެވި
ޤާބިލިއްޔަތުކަމުގެ އަލީގައި، ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޕާޓީ އަކީ، މިހާރު ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް، އެންމެ
ރަނގަޅު ޚިދުމަތް ކޮށްދެވޭނޭ ޕާޓީކަމާމެދަކު، އެއްވެސް ޝައްކެއްނެތެވެ .
މިކަމުގެ އެންމެ އަލިގަދަ ހެތްކަކީ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޕާޓީގެ ލީޑަރޝިޕަކީ، ޤައުމީ ޚިދުމަތުގައި ގިނަ
ކާމިޔާބީތަކެއް ޙާޞިލުކޮށްފައިވާ، ދަތިކަމުގެ ތެރެއިން ތަނަވަސް ކަމުގެ ތެރެއަށް ޤައުމު ގޮވައިގެން ދަތުރު
ކޮށްފައިވާ ލީޑަރޝިޕަކަށްވީކަމެވެ. އަދި މިފަދަ އަގުހުރި ޚިދުމަތްތަކެއް އެހެން އެއްވެސް ފަރާތަކުން
މިޤައުމަށް އަދި ކޮށްދެވިފައިނުވާކަމެވެ. މިދިޔަ 27 އަހަރުގައި ރާއްޖެ، ހޯދައިފައިވާ ކާމިޔާބީތަކަށް ކިތަންމެ
ކުޑަކޮށް ބަލައިލިނަމަވެސް މިކަން އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެއެވެ. އަދި އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލު ކުރާ ގޮތުގައި
ޕާޓީނިޒާމަކީ، ޤައުމުގެ ވެރިކަން ހިންގުމަށް އާ ހިތްވަރަކާއި ޖޯޝެއް ގެނެސްދޭނެ ކަމެކެވެ. އަދި ޚިދުމަތް
އިތުރަށް ހަރުދަނާ ވެގެންދާނެ ނިޒާމެ ކެވެ .
17